

ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကွန်ရက် (NNER) ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်လာသလဲ၊ ဘာအတွက်လဲ၊

ဒေါက်တာသိန်းလွင်သုံးသပ်တင်ပြသည်။

NNER ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ အစရှိသည်စုစည်းမှုသည် ၂၀၁၂ အောက်တိုဘာလတွင် စတင်ခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးစနစ်ကိုသုံးသပ်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်အတွက် အကြံဉာဏ်များ ထွက်ပေါ်ရန်ဖြစ်သည်။ စတင်ကတည်းက အတူတကွပါဝင်သည် စုစည်းမှုမျိုးဖြစ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ဆရာကိုတာ (ဒေါက်တာသိန်းလွင်မောင်) က ကိတ်မုန့်ကို အတူတကွဖတ်ဖို့ အကြံပေးပါသည်။ “အရသာရှိတဲ့ ကိတ်မုန့်ဖြစ်ရင်အားလုံးရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်လို့ အားလုံးအတွက်ဂုဏ်ရှိတယ်။ မီးများလို့ တူးသွားရင် တောင်မှ အားလုံးကအတူတကွ တာဝန်ယူကြတယ်” ဟုပြော ပါသည်။

၂၀၁၂ အောက်တိုဘာဆွေးနွေးပွဲ ဘယ်လိုစတင်ခဲ့သလဲ။

အောက်တိုဘာလမှာ ဆွေးနွေးပွဲလုပ်နိုင်ဖို့ ဇူလိုင်လ ကတည်းက စတင်ညှိနှိုင်းခဲ့ပါတယ်။ အရင်ဆုံး Thinking Classroom Foundation (TCF) အတွင်းမှာ စတင်ပင်ပါတယ်။ ပညာရေးမူဝါဒ ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုလုပ်ကြမယ်။ ဘယ်နေရာမှာလုပ်မလဲ၊ ဘယ်သူတွေပါဝင်မလဲ တိုင်ပင်ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က TCF ရဲ့သင်တန်းတွေကို အင်းစိန်ကျမ်းစာကျောင်း လို့ခေါ်တဲ့ ကြို့ကုန်းက Myanmar Institute of Christian Theology (MICT) ကျောင်းဝင်းထဲမှာ လုပ်နေပါတယ်။ TCF ရဲ့သင်တန်းတွေက ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေကို တက်ကြွစွာသင်ယူခြင်းနှင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားခြင်း (Active Learning and Critical Thinking) နည်းစနစ်တွေကိုပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလွတ်ကျက်၊ အလွတ်ဖြေရတဲ့ နည်းစနစ်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ ကျောင်းသားတွေရဲ့သင်ယူမှုကိုအားပေးဖို့ ဆရာတွေကဦးဆောင်ဖို့နည်းလမ်းတွေ ပေးတာဖြစ်ပါတယ်။ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းတွေက အဖွဲ့ဝင်တွေကိုလည်း ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားခြင်း (Critical Thinking) နည်းစနစ်တွေပေးပါတယ်။

MICT ကျောင်းအုပ်ကြီး သိက္ခာတော်ရဆရာတော်ဦးကျော်ထွန်းလင်းကို တိုင်ပင်တော့ဝမ်းသာအားရပဲ သူ့ကျောင်းဝင်းမှာဆွေးနွေးပွဲလုပ်ဖို့ခွင့်ပြုပါတယ်။ ဆရာတာကလည်း သူ့ရဲ့လူမှုနီကျောင်းမှာ လုပ်နိုင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ MICT က ကျောင်းဝင်း ပိုကျယ်ပြီး ဆွေးနွေးပွဲလာတဲ့သူတွေတည်းခိုဖို့ပါ အဆင်ပြေလို့ MICT ကို ရွေးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက် ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲမှာပါဝင်ဖို့နဲ့ ဆွေးနွေးပွဲဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်ပြင်ဆင်ဖို့၊ ဖိတ်ကြားဖို့ တွေ လုပ်ရပါတယ်။ ရေငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ပွင့်လင်းလူ့အဖွဲ့အစည်း၊ လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၊ ဗ.က.သများအဖွဲ့ချုပ်၊ တ.က.သများ၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများ ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (ကသဖ)၊ Generation Wave၊ ဆရာများသမဂ္ဂများ၊ ဘ.ကဘုန်းတော်ကြီးသင်ကျောင်းများ၊ ခရစ်ယာန်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ တောင်ပေါ်နှင့်နယ်စပ်ဒေသများရှိ ပညာရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ပညာရေးကွန်ရက်၊ မသန်စွမ်းပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များ၊ တိုင်းရင်းသားပညာရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ရပ်ရွာအခြေပြုပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တသီးပုဂ္ဂလ ပညာရှင်နဲ့တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ပါ တယ်။

TCF သင်တန်းဆရာမတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ရေ မျိုးဆက်တစ်ဦးလဲဖြစ်တဲ့ မသူသူမာရဲ့စီစဉ်ပေးမှုကြောင့် ရေငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပွင့်လင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းရုံးမှာ ကိုမင်းကိုနိုင်တို့အဖွဲ့နှင့် တွေ့ပြီး ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲ

လုပ်မယ်ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အစီအစဉ်များကိုရှင်းပြပါတယ်။ သဘောတူကြပြီး ကိုစိုးထွန်းနဲ့ကိုရဲဝင်းကို ရေ ပွင့်လင်းအဖွဲ့ကိုယ်စားပါဝင်ဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်ကြပါတယ်။ အလားတူပဲ လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီက ကိုဇေယျ၊ ကိုအောင်မိုးဇော်၊ မနှင်းနှင်းမွှေးတို့ပါဝင်လာကြပါတယ်။ Generation Wave က မဘုတ်ဘုတ်နဲ့ ကိုမိုးသွေးတို့ပါဝင်ပါတယ်။

ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွေနဲ့လည်းအကြိမ်ကြိမ်တွေ့ပြီး ဆွေးနွေးရပါတယ်။ ဗ.က.သ မှ မဖြိုးဖြိုးအောင်၊ မဟန်နီဦး၊ ကိုဘုန်းပြည့်ကြွယ် (ကိုမော်စီ)၊ ကိုဖြိုးတင်ဦးတို့က ဗ.က.သရဲ့ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ပါဝင်လာကြပါတယ်။ တ.က.သနှင့် က.သ.ဖ က ကိုစည်သူမောင်နှင့် ဒီငြိမ်းလင်းတို့ ပါဝင်ပါတယ်။

အောက်တိုဘာဆွေးနွေးပွဲအတွက်ပြင်ဆင်ချိန်က ဆရာများသမဂ္ဂတွေ ဖွဲ့စည်းဖို့ကြိုးပမ်းကြဆဲကာလမို့ အစပိုင်းမှာ အဆက်အသွယ်ရဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။ အောက်တိုဘာဆွေးနွေးပွဲ စတင်တဲ့အချိန်ကစပြီး ဆရာ များသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တွေ ပါဝင်လာကြပါတယ်။ ဦးသန်းထိုက်အောင်၊ ဒေါက်တာအာကာမိုးသူ တို့က ဆရာ များ သမဂ္ဂရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေဖြစ်ကြပါတယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးအတွက် ဖောင်တော်ဦးဆရာတော် ဦးနာယက၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာ ရေး မြှင့်တင်ရေးဌာန (CPME) မှဆရာတော်ဦးထေရ်နန္ဒ၊ ပုလဲအေးကုန်း ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေး ကျောင်းမှ ဆရာတော် ဦးဝိစာရ၊ ငါးကျမ်းပြန်ဆရာတော်ဦးဓမ္မပီယ၊ သီတာဂူကျောင်းတိုက်မှ ဆရာတော် ဦးသီဟဉာဏတို့က ဘုန်းတော် ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းများကို ဆက်သွယ်ဖိတ်ကြားဖို့တာဝန်ယူ ကြ ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးအသင်း အဖွဲ့များမှဖွင့်လှစ်သောကျောင်းများအတွက် MICTမှ ဆရာ တော် ဦးကျော်ထွန်းလင်းထံ အကြံဉာဏ်တောင်းပြီး ဆက်သွယ်ပါတယ်။

တောင်ပေါ်နှင့်နယ်စပ်ဒေသမှ ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ကျောင်းတော်များများက TCFနဲ့ နှစ် တော်တော်ကြာကြာ ကတည်းက အဆက်အသွယ်ရှိပါတယ်။ နယ်စပ်ဒေသမှာ ဖွင့်တဲ့ကျောင်းတွေက ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို TCF က သင်တန်းတွေပေးပါတယ်။ ဘာသာရပ်အသီးသီးအတွက် တက်ကြွစွာ သင်ယူခြင်းနဲ့ ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားခြင်း နည်းစနစ်တွေကို သရုပ်ပြတဲ့သင်တန်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ ကချင် ပညာရေးဌာန၊ မွန်ပညာရေးဌာန၊ ကရင်ပညာရေးဌာန၊ ကရင်နီပညာရေးဌာနနဲ့ ရှမ်းပြည်ထဲက ပညာ ရေးအဖွဲ့တွေက စေလွှတ်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေသင်တန်းလာတက်ကြပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ပညာရေး ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ဖို့ သူတို့နဲ့ဆက်သွယ်တော့ စိတ်ဝင်တစားပါဝင်လာကြပါတယ်။

ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွေကျင်းပဖို့နဲ့ ဆွေးနွေးပွဲအတွက် အသေးစိတ်လိုအပ်တဲ့အချက်များကိုတော့ Thinking Classroom Foundation (TCF) အဖွဲ့သားများက တက်တက်ကြွကြွဆောင်ရွက်ပေးကြပါတယ်။ ဒေသအသီးသီးမှာရှိတဲ့ TCF သင်တန်းဆင်း ဆရာ၊ ဆရာမများက ဒေသခံပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်ဖို့ဖိတ်ကြားပေးပါတယ်။

မသန်စွမ်းပညာရေးအဖွဲ့တွေကိုတော့ ခဝဲခြံမျက်မမြင်ကျောင်းကသိက္ခာတော်ရ ဆရာတော်ဦးသိန်းလွင်၊ ဒေင် ရိပ်မြို့က ဆရာဦးထာအုပ်နဲ့ ကိုရဲဝင်းတို့က ဆက်သွယ်ပေးပါတယ်။ တသီးပုဂလပညာရှင်များကိုတော့ ဆွေးနွေး ပွဲဖြစ်မြောက်ရေး အဖွဲ့မှာ ပါဝင်သူတွေကနီးစပ်ရာ ဖိတ်ကြားကြပါတယ်။ ပါမောက္ခဆရာမကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်၊ ဒေါက်တာတင်အောင်၊ ဒေါက်တာတင်လှိုင်၊ ဒေါက်တာခင်ဇော်၊ ဒေါက်တာမင်းသိမ်း၊ ဒေါက်တာ ကျော်လတ်၊ ဒေါက်တာကြည်မင်း၊ ဒေါက်တာသိန်းလွင် (ကလေးစိတ်ပညာ) တို့ပါဝင်ကြပါတယ်။

NLD ပညာရေးကွန်ရက်လည်း တက်တက်ကြွကြွပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၂ သြဂုတ်လလယ်လောက်မှာ NLD ပညာရေးကွန်ရက် အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ကိုအောင်ထိုက်ရဲ့ မြေနီကုန်းစိတ်တိုင်းကျဆိုင်မှာ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ အမေအိမ်ပညာဒါနကျောင်းတွေကို သွားရောက်လေ့လာပြီး တွေ့ရှိချက်နဲ့ အကြံပြုချက်တွေ ရေးပေးတော့ ရင်းနှီးမှုရလာပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ပညာရေးအကြံပေးအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။ ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းတွေ ပူးပေါင်းပြီး ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲလုပ်ဖို့ပြင်ဆင်နေကြောင်းပြောပြတော့ သူတို့လည်း ပါဝင်မယ့်အကြောင်းပြောပါတယ်။ စက်တင်ဘာလမှာပြုလုပ်တဲ့ ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲ ပြင်ဆင်ရေးအစည်း အဝေးတွေမှာ NLD ပညာရေးကွန်ရက် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ပညာရေးကွန်ရက်ရံပုံငွေထဲက ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲ ကုန်ကျစရိတ်တစ်ချို့တဝက်ကိုလည်း ထည့်ဝင် ကူညီပါတယ်။ ပထမဆုံးဆွေးနွေးပွဲရဲ့ ကုန်ကျစရိတ်အများစုကို TCF ရဲ့ ဘတ်ဂျက်ကနေ အသုံးပြုပါတယ်။ ၈၈ ပွင့်လင်းအဖွဲ့က ဗီနိုင်းတွေအတွက် အကုန်အကျ ခံပါတယ်။ ဆရာကိုတာကလည်း ဖိတ်စာတွေကို ကူညီရိုက်ပေးပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၂၀၁၂ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နဲ့ ၇ ရက် နေ့တွေမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို မြန်မာနိုင်ငံခရစ်ယာန်မေတ္တာတက္ကသိုလ် (MICT) ကျောင်းဝင်းမှာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲသို့ တစ်သီးပုဂ္ဂလပညာရှင်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းပေါင်း (၆၈)ဖွဲ့ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ စုစုပေါင်းတက်ရောက်သူ (၃၀၀) ကျော်ရှိပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲမှာ အားလုံးက ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ တန်းတူရည်တူ ပါဝင်ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီနည်းကျဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ဆွေးနွေးအကြံပြုခဲ့ကြတဲ့ခေါင်းစဉ်တွေကတော့ (၁) ပညာရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု၊ (၂) အခြေခံပညာပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (၃) တက္ကသိုလ်ပညာပြုပြင်ရေး (၄) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာရေး (၅) ကျောင်းပြင်ပပညာရေး (၆) ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး (၇) ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပညာရေးလုပ်ငန်းများ (၈) တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားနှင့် ပညာရေး (၉) ပညာဒါန ကျောင်းများနှင့် (၁၀) ပုဂ္ဂလိကပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး တို့ဖြစ်ပါတယ်။ (မှတ်ချက်- အကြံပြုချက် အသေးစိတ်ကို ၂၀၁၂ အောက်တိုဘာ (၇) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။)

NNER ဘယ်လို ပေါ်ပေါက်လာသလဲ။

အောက်တိုဘာဆွေးနွေးပွဲအပြီး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများမှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပြင်ဆင်ရေးနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးဥပဒေ ရေးဆွဲရန် တင်ပြခြင်း၊ ငါးဖွန်မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြဦးက အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပညာရေး မြှင့်တင်မှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗြိတိသျှသံရုံး၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ အောက်တိုဘာဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဒေါက်တာတင်လှိုင်နှင့် ဒေါက်တာသိန်းလွင်တို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပညာရေးမြှင့်တင်မှုကော်မတီမှ ဒေါက်တာချမ်းငြိမ်းနှင့် ဒေါက်တာမြဦး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ "ပညာရေးကဏ္ဍ လေ့လာသုံးသပ်မှုအဖွဲ့" (CESR) မှ ဦးလှထွန်း၊ ဒေါ်တင်တင်ရှုတို့နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ရပြီး ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ ဖလှယ်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၂ နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများမှာ အောက်တိုဘာပညာရေးဆွေးနွေးပွဲကို ဦးဆောင်စီစဉ်သူများ ပြန်လည် တွေ့ဆုံကြပြီး အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေတစ်ရပ် မပြဋ္ဌာန်းမီ အမျိုးသားပညာရေးမူဝါဒတစ်ရပ် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိသင့်ကြောင်း ဆွေးနွေးသဘောတူညီကြပါတယ်။ ၂၀၁၃ ဇန်နဝါရီလဆန်းမှာ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကွန်ရက် (NNER) ကို ဖွဲ့စည်းရန် သဘောတူဆုံးဖြတ်ကြပါတယ်။ NNER သည် စည်းကမ်း တင်းကြပ်မှု မရှိသော၊ ပညာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးကို လိုလားသော၊ ပညာရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင် နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း ပါဝင်နိုင်သည့် ကွန်ရက်ဖြစ်ပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ထားရှိ

သည့် ဖွဲ့စည်းပုံမျိုးမဟုတ်ပါ။ ကွန်ရက်တွင် ပါဝင်သူများသည် မိမိတို့ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေယူကြ သည့် စုပေါင်းခေါင်းဆောင်သော ကွန်ရက်သာဖြစ်ပါတယ်။

NNER ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ကို စတင်စဉ်က ပါဝင်ခဲ့သော အဖွဲ့အစည်းများမှာ Thinking Classroom Foundation, Burmese Educationalist Network, ၈၈ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပွင့်လင်းအဖွဲ့၊ လူ့ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၊ Generation Wave၊ ဗ.က.သများ အဖွဲ့ ချုပ်၊ တ.က.သ များ၊ က.သ.ဖ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမများ အစည်းအရုံး၊ ပုဂ္ဂလိက ဆရာများအသင်းချုပ်၊ မန္တလေးဖောင်တော်ဦး၊ ရန်ကုန်ဓမ္မပီယ ငါးကျမ်းပြန် ကျောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ခရစ်ယာန် ဓမ္မတက္ကသိုလ် (MICT)၊ ရန်ကုန် မျက်မမြင်ကျောင်း၊ ဒေင်ရိပ်မြို့တို့ ပါဝင်ကြပြီး ကချင်ပညာရေးအဖွဲ့များ၊ ကရင်ပညာရေးဌာန၊ မွန်ပညာရေးဌာနတို့လည်း တယ်လီဖုန်း၊ အီးမေးလ်တို့ဖြင့် သဘောတူကြပါတယ်။ ဒေါက်တာတင်လှိုင် နဲ့ ဆရာတာတို့က တသီးပုဂ္ဂလပညာရှင်များအဖြစ် ပါဝင်ပါတယ်။ NNER၏ အသုံးစရိတ်များကို ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ လျှောက်ထားတောင်းခံခြင်း မပြုဘဲ၊ NNER တွင် ပါဝင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်း၏ ထည့်ဝင်ငွေများ ဖြင့်သာ သုံးစွဲပါတယ်။

NNER ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ဟာ ၂၀၁၃ ဇန်နဝါရီလ (၁၀) ရက်နေ့မှာ ကြေငြာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ အဆိုပါ ကြေငြာချက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဒေသအသီးသီးရှိ အရပ်ဖက်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရန် နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပရန်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသ အသီးသီးရှိ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၊ ဆရာဆရာမများ၊ အငြိမ်းစားဆရာ၊ ဆရာမများ၊ အခြားပညာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သူများထံမှ ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အကြံဉာဏ်များ ရယူရန်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေသ ၂၅ ခုတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် NNER ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲများ

NNER ကွန်ရက် ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့က ၂၀၁၃ ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးရှိ ပညာရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေကြသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကျောင်းများ၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့များကို ဆက်သွယ်ပြီး ဒေသဆိုင်ရာ ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရန် အကြောင်းကြား ပါတယ်။ ဆက်သွယ်ရာတွင် NNER ကွန်ရက် ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူများသည် မိမိတို့နှင့် ရင်းနှီး သိကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှတစ်ဆင့်၊ ဖုန်း၊ အီးမေးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ လည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ်ကြပါတယ်။ ဒေသခံပုဂ္ဂိုလ်များမှ တာဝန်ယူ၍ ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပရန်အတွက် နေရာရှာဖွေ ရန် ကိစ္စများ၊ ဖိတ်ကြားရန် ကိစ္စများကို အကြိမ်ကြိမ် ညှိနှိုင်းကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲကုန်ကျစရိတ်များကိုလည်း ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ယူပေးရန်အတွက်လည်း မေတ္တာရပ်ခံရပါတယ်။

ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ယူပြီး တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အသီးသီးမှာ ဆွေးနွေးပွဲ ၂၅ ခု ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ NNER ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ ဒေသခွဲပြီးပါဝင်တက်ရောက်ကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပရာ ဒေသများမှာ ပဲခူးတိုင်းမှာ ပဲခူး၊ တောင်ငူ၊ ပေါင်းတည်၊ မကွေးတိုင်းမှာ ပခုက္ကူ၊ မန္တလေးတိုင်းမှာ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းမှာ မုံရွေးနှင့် မုံရွာ၊ ဧရာဝတီတိုင်းမှာ ဟင်္သာတ၊ တန့်သာရီတိုင်းမှာ ထားဝယ်၊ မြိတ်၊ ကော့သောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှာ CSO များနဲ့တစ်ကြိမ်၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့များနဲ့ တစ်ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမှာ ဆွေးနွေး ပွဲ ၂ ကြိမ် ပြုလုပ်ပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲ ပထမအကြိမ်အပြီးမှာ ကချင်ပြည်နယ် ခရိုင်များမှာ ဒေသခံများ ကိုယ်တိုင် ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် မြစ်ကြီးနား YMCA ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲမှာ ပြန်လည်တင်ပြကြပါတယ်။ ရှမ်းပြည်နယ်အတွက် တောင်ကြီး၊ လားရှိုးနဲ့ တာချီလိတ်တို့မှာ ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ကယား ပြည်နယ်မှာ လွိုင်ကော်၊ ကရင်ပြည်နယ်မှာ ဖားအံ၊ မွန်ပြည်နယ်အတွက် မော်လမြိုင်မြို့မှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တောင်ကုတ်၊ ကျောက်ဖြူ၊ သံတွဲနဲ့ စစ်တွေမြို့များမှာ လေးနေရာခွဲပြီး ကျင်းပခဲ့တယ်။ ချင်းပြည်နယ် အတွက် ချင်းတောင်မှ ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်မယ့် သူများကို ဖိတ်ကြားပြီး ကလေးမြို့မှာ ကျင်းပခဲ့ ပါတယ်။

ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပရာ ဒေသအချို့မှာ တက်ရောက်သူ ၁၀၀ ခန့်ရှိပြီး နေရာအများစုတွင် ၂၀၀ ခန့်ရှိပါတယ်။ အချို့နေရာများ (ဥပမာ၊ ပဲခူး၊ ပေါင်းတည်၊ မန္တလေး၊ မြစ်ကြီးနား) တွင် တက်ရောက်သူ ၂၀၀ ကျော်ရှိပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်ကြသူများမှာ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ အငြိမ်းစားဆရာ ဆရာမကြီးများ၊ အငြိမ်းစား ပညာရေး မှူးနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ အငြိမ်းစား ပါမောက္ခများ၊ တက္ကသိုလ်ရှိရာဒေသတွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၊ ဘကကျောင်း ဆရာတော်များ၊ ခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်းများမှ ဆရာတော်များနှင့် သီလရှင်များ၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်ကြသူများမှာ မိမိကိုယ်ပိုင် စရိတ် နဲ့ လာကြသူများဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးပွဲစဉ်သူများက နေ့လည်စာကျွေးပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရာနေရာများမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဇရပ်များ၊ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းများ၊ ဘိုးဘွားရိပ်သာ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များနဲ့ အများပြည်သူအတွက် ငှားရမ်းသော ခန်းမများဖြစ်ကြပါတယ်။ NNER ဖြစ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ဝင်များကလည်း ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပရာဒေသများကို မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်စရိတ်နဲ့သာ သွားရောက်ကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲအသီးသီး ကနေရရှိတဲ့ အကြံပြုချက်များကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး အကြံပြုချက်များအားလုံးကို ပညာရေးကဏ္ဍ များ ခွဲပြီး ပြန်လည်စုစည်းပါတယ်။

ပညာရေး ညီလာခံ (၈-၉ ဇွန်လ ၂၀၁၃)

ဒေသ (၂၅)ခုတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ၏ အားကောင်းသော အရှိန်အဟုန်သည် ပညာရေး ညီလာခံ ကို တွန်းအားဖြစ်စေပြီး စုစည်းညီညွတ်မှု၊ နီးကြားတက်ကြွမှု နှင့် မျှော်လင့်ချက်များ မြှင့်မား ခဲ့ကြပါတယ်။ ညီလာခံ ကျင်းပရေးအတွက် NNER ဖြစ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ဝင်များ၊ TCF ရဲ့ RWCT သင်တန်းနည်းပြဆရာ ဆရာမများ၊ နိုင်ငံခြားတက္ကသိုလ်များတွင် ပညာရေးဘာသာရပ်များ လေ့လာ ဆည်းပူး ခဲ့ကြသည့် Educationalist Network အဖွဲ့ဝင်များ၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ NLD ပညာရေးကွန်ရက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာများသမဂ္ဂမှ ဆရာ ဆရာမများ၊ ဗ.က.သနှင့် တ.က.သအဖွဲ့ဝင်များ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြပါတယ်။ ဖိတ်ကြားရေး၊ အခန်းအနား ပြင်ဆင်ရေး၊ လုံခြုံရေး၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေးရေး၊ ကြိုဆိုနေရာချထားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ထိန်းညှိရေး စသည်ဖြင့် တာဝန်အသီးသီး ခွဲဝေယူကြပါသည်။ နားရေး ကိုကျော်သူ အဖွဲ့က ကျန်းမာရေး တာဝန်ယူပါတယ်။ အထွေထွေကုန်ကျစရိတ်ကို TCF မှ ကုန်ကျခံပါတယ်။

ညီလာခံကုန်ကျစရိတ်များကိုလည်း NNER ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့တွင်ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်း နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ထည့်ဝင်လှူဒါန်း ကြပါတယ်။ ညီလာခံတက်ရောက်သူများ စားသောက်ရေးအတွက် NLD ပညာရေးကွန်ရက်နဲ့ စိတ်တိုင်းကျ ဦးအောင်ထိုက်တို့က တာဝန်ယူပါတယ်။ ရေသန့်အလှူရှင်များ လည်းရှိပါတယ်။ စာရေးကိရိယာများ လှူဒါန်းသူများလည်းရှိပါတယ်။ ဆရာတာ၊ ပန်းချီမြင့်မောင်ကျော်နဲ့ ဓာတ်ပုံ ကိုမြင့်ဇော်တို့က ဖိတ်စာအတွက်ကူညီပါတယ်။ ၈၈ ပွင့်လင်းက ဝီနိုင်း (venyl) များတာဝန်ယူ ပါတယ်။ ခရီးစရိတ်လိုအပ်သော ရပ်ဝေးမှ လာသူများကို ပေါင်းကူး ကိုကျော်သူက တာဝန်ယူပါတယ်။

ညီလာခံကျင်းပရန် နေရာကို သိက္ခာတော်ရ ဆရာတော် ဦးသိန်းလွင်က ကူညီပါတယ်။ ညီလာခံ အတွက် နေရာကို စဉ်းစားကြတဲ့အခါ လူဦးရေ တစ်ထောင်ကျော် ဆန့်တဲ့ ခန်းမလည်း ဖြစ်ရမယ် အဖွဲ့လိုက်ခွဲဆွေးနွေးနိုင်ဖို့ လူ ၈၀၊ ၉၀ လောက်ဆန့်တဲ့ အခန်းများလည်း ရှိရမယ်၊ ပညာရေး နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ နေရာလည်း ဖြစ်ရမယ်၊ အခမဲ့လည်းဖြစ်ရမယ် ဆိုပြီး ဝိုင်းစဉ်းစားကြပါတယ်။ ညီလာခံ ကျင်းပရေး အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာတဲ့ ဆရာတော်ဦးသိန်းလွင်က သူ့ရဲ့ ခဲခြံ မျက်မမြင် ကျောင်းမှာ ခန်းမအသစ် တခုဆောက်နေတယ်၊ လူတစ်ထောင်ကျော်ဆန့်တယ်။ သူနေရာကို သုံးပါ။

ညီလာခံရက်အမှီ ခန်းမကို ပြီးအောင် လုပ်ပါမယ်။ သူတတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကူညီချင်ပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး တညီတညွတ်ထဲ ခဝဲခြံမျက်မြင်ကျောင်းကို ညီလာခံ အတွက် ရွေးချယ်လိုက်ကြပါတယ်။ ဆရာကြီး ဦးသိန်းလွင် ဟာ မျက်စေ့မမြင်ပေမဲ့ သူ့ရဲ့နလုံးသားနဲ့ ကမ္ဘာ လောက ကို မြင်ပါတယ်။

ညီလာခံမှာ တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူ ၁၂၀၀ လောက် ရှိပါတယ်။ ညီလာခံ ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ဧည့်ခံကျွေးမွေးရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ လုံခြုံရေးစသဖြင့် အဘက်ဘက်မှပါဝင်ကူညီသူများလည်း ၂၀၀ လောက်ရှိပါတယ်။ တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများကတော့ ဒေသ (၂၅) ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ်ဖက် ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ တက်ရောက်လာသူများ၊ တက္ကသိုလ် ဆရာ၊ဆရာမများ၊ အငြိမ်းစား ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ဘာသာများမှ ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် သီလရှင်များ၊ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၊ ပညာရှင်ကြီးများ ပါဝင်တက်ရောက်ကြပါတယ်။ အသက်အရွယ်ကြီးပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်၊ ဒေါက်တာတင်အောင် နဲ့ NLD က ဦးတင်ဦးတို့လည်း ပါဝင် တက်ရောက်ကြပါတယ်။ လွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် အချို့လည်း လာပါတယ်။

ညီလာခံပထမရက်မှာ ပညာရေးခေါင်းစဉ် (၁၃)ခု အတွက် အဖွဲ့ (၁၃)ခု ခွဲပြီး ဆွေးနွေးကြ ပါတယ်။ ဒေသ (၂၅)ခုမှ ရလာတဲ့ အကြံပြုချက်တွေကို Facilitator များက တင်ပြကြပါတယ်။ တက်ရောက်လာသူများက အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးကြပါတယ်။ ညီလာခံ ဒုတိယနေ့မှာ အဖွဲ့ (၁၃)ဖွဲ့ က ဆွေးနွေးချက်များကို တက်ရောက်သူ အားလုံးရှေ့မှာ ပြန်လည်တင်ပြပါတယ်။ ပညာရှင်များနဲ့ တက်ရောက်လာကြသူများက ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်တာတွေ လုပ်ကြပါတယ်။ ညီလာခံ အပြီးမှာတော့ အများသဘောတူညီချက် တွေကို ညီလာခံရဲ့ ရလဒ် အဖြစ် ကျေငြာခဲ့ပါတယ်။

ညီလာခံ တက်ရောက်သူ တစ်ထောင်ကျော်မှာ အတွေးအခေါ် အမျိုးမျိုး၊ အယူအဆ အမျိုးမျိုး ရှိကြတဲ့အပေါ် အများသဘောတူညီမှုရအောင် ဘယ်လိုစုစည်းသလဲဆိုတာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။ Universal Ethical Principles လို့ခေါ်တဲ့ တလောကလုံးမှာရှိတဲ့ လူအများလက်ခံနိုင်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားစံများနဲ့ တိုင်းတာပါတယ်။ ကွဲလွဲတဲ့ အယူအဆ အမျိုးမျိုးကြားမှာ လူမှုရေး တရားမျှတမှု၊ လူဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ပညာရေးလွတ်လပ်ခွင့် (Academic Freedom) စံများနဲ့ တိုင်းတာပြီး သဘောတူညီမှု ရယူပါတယ်။ ညီလာခံတက်ရောက်သူများရဲ့ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးမားမှု၊ စိတ်နေသဘောထား မြင့်မြတ်မှု၊ တန်းတူတန်းဖိုးထားမှုတွေကြောင့် ရလဒ်ကောင်းတွေ ထွက်ပေါ်ပါတယ်။ ညီလာခံမှာ ဆွေးနွေး အကြံပြုချက်နဲ့ သဘောတူညီ ချက်များကို အခြေခံတဲ့ “ပြည်သူလူထုထံမှ ဆင်းသက်သော ပညာရေး မူဝါဒ” တရပ်ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။

NNER၏ ပညာရေးမူဝါဒထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် တိုးတက်မှုများ၊ အခက်အခဲများကို ဆက်လက်ရေးသားပါမည်။

လေးစားစွာဖြင့်

ဒေါက်တာသိန်းလွင်
ပညာရေးစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကွန်ရက် (NNER)

13 April 2015